

Sažeci referata Znanstvenog savjetovanju o životu i radu Albe Vidakovića

Marin Šemudvarac, Subotica

ZIVOTNI PUT ALBE VIDA KOVIĆA

Djelatnost i rana mladost. — Rođen u Subotici 1. X. 1914. Roditelji Ivan i Jelena Tumbas. Djetinjstvo u rodnoj kući. Pučko obrazovanje na vježbonici Učiteljske škole.

Gimnazijalac u Subotici i Travniku. — Uporo do s gimnazijom pohađa i Muzičku školu, gdje uči violinu kod prof. Josipa Hermanna. Kao mali gimnazijalac druži se sa seminarcima i sam postaje pitomac subotičke biskupije. Tako dopijeva u Travniku, gdje završava gimnaziju. U Travniku je aktivan član pjevačkog zbora i đakčkog orkestra.

Studij teologije u Zagrebu. — Kao bogoslov član je katedralnog zbora, a kod prof. F. Dugana uči privatno harmoniju, kontrapunkt i harmonizaciju gregorijanskog korala.

Rimski đak. — Glazbenu akademiju pohađa u Rimu od 1937. do 1941. gdje je diplomirao na odsjeku za crkvenu kompoziciju i za gregorijanski korala.

Djelovanje u Zagrebu. — Po povratku u domovinu postaje regens chori prvostolne crkve zagrebačke i profesor na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, pri kojem 1963. g. osniva Institut za crkvenu glazbu.

Od 1941—1948. profesor srednje škole Konzervatorija, honorarni nastavnik na Visokoj školi.

Od 1942—1946. urednik časopisa za crkvenu glazbu »Sv. Cecilija«.

Od 1946. predsjednik Dijecezanskog odbora za crkvenu glazbu Zagrebačke nadbiskupije.

Od 1958. urednik glasila »Upute crkvenim orguljašima«.

Prerana smrt u Zagrebu 1946. i svečani sprovod u rodnom gradu.

Hubert Pettan, Zagreb

VRIJEME I PRILIKE U DOBA DJELOVANJA ALBE VIDA KOVIĆA

Početak školske godine 1941/42. došlo je na tadašnji Hrvatski državni konzervatorij u Zagrebu. Više novih nastavnika, pa i nekoliko novih nastavnika teoretskih predmeta. Među njima bio je i jedan mladi, žustar, vrlo okretan i pokretan čovjek, velikog stručnog znanja, pun zamisli i planova, koji je brzo stvarao zrele sudove i mišljenja. Bio je to Albe Vidaković, koji se upravo vratio s glazbenog studija na Papinskom institutu za crkvenu glazbu u Rimu.

Činjenica je da Vidakovićovo rođenje, a tako i početak njegova djelovanja podaju u početak prvog odnosno drugog svjetskog rata. Prvi odsjek života obuhvaća doba školovanja (Subotica, Travnik, Zagreb, Rim, do 1941.), a drugi njegovo mnogostruko djelovanje (isključivo u Zagrebu), od 1941 — dalje. Taj odsjek možemo podijeliti u dva pododsjeka: I. od 1941—1948., kad je bio nastavnik na Konzervatoriju i II. od 1948— do smrti 1964; Kad je bio regens chori odnosno kasnije i profesor Bogoslovnog fakulteta.

Isto tako moramo uočiti područja njegova djelovanja: osim sve tri temeljne djelatnosti, stvaralački (kao skladatelj i kao pisac — muzikolog i kritičar), reproduktivni i pedagoški rad, treba istaknuti i njegov organizatorski i urednički rad.

Spomenimo najprije njegove bliže suvremenike po godinama rođenja. Iste godine kad i Albe rođeni su kod nas I. Kirigin, I. Maček, N. Devčić i S. Šulek, a u Sloveniji R. Simoniti, a od reproduktivnih umjetnika Z. Topolski, Z. Zdravković, a od stranih K. Kondrašin, S. Rihter, R. Kubelik i F. Fricsay, da spomenemo samo neke.

Iako glazbene prirode u mladosti mogu ostaviti dubok dojam na dijete, a kasnije mladog čovjeka, ipak ne držim da je u to doba u Subotici (osim vjerojatno glazbe u crkvi), odnosno u Travniku, imao prilike slušati mnogo glazbe i izravnoj živoj izvedbi.

Drugačija situacija nastaje njegovim dolaskom na bogosloviju u Zagreb (1932). To je doba kad opera pod gotovo desetgodišnjem ravnateljavanjem K. Baranovića (1929. do 1940.) proživljava opet jedno vrlo uspješno razdoblje kao u pogledu rasporeda tako i u pogledu osoblja.

Zagrebačka filharmonija izvodi svakog godišta po nekoliko koncerata, Hrvatski glazbeni zavod priređuje svoje društvene koncerte, Muzička akademija svoje priredbe. Koncertiraju mnogi istaknuti solisti, bilo domaći, bilo strani. Pjevački zborovi okupljeni u Hrvatskom pjevačkom savezu žive intenzivnim životom. Stilski to je razdoblje, u kom je još uvijek jak narodni smjer.

O glazbenim prilikama u Rimu u vrijeme Vidakovićeva tamošnjeg studija (1937. do 1941.) doznajemo iz njegovih članaka, koje je iz Rima slao časopisu Sv. Cecilija. Temelj reproduktivnog glazbenog života Rima čine u to vrijeme koncerti Gradske uprave, koji se održavaju tri puta tjedno i to nedjeljom popodne i srijedom na večer u Teatro Adriano, a petkom poslije podne u Akademiji sv. Cecilije.

Za Vidakovićeve djelatnosti na konzervatoriju u Zagrebu (1941—48) doživjele su u Zagrebačkoj operi svoju praizvedbu niz značajnih hrvatskih opera, a koncertni život jako se razgranao.

Od vodećih djela izvode se Papandopula Hrvatska misa i violinski koncert, Odakova Zemlja sunca, Dobroničević Jelšonski tonci i Hrvatski kraljevi, Brkanovićev Triptihon, Zajčev Prvi grijeh, zatim Mozartov Requiem, Brahmsov Njemački requiem, Brucknerova VIII. simfonija i Misa u d-molu, Dvorakov Te Deum, Lisztova Faust-simfonija, Carmina Burana C. Orffa, Rossinijev Stabat Mater, Händelova Semela, Vecchiev Amfiparnas, Pergolosijev Il maestro di musica. Koncertiraju mnogi domaći i neki strani solisti. Krajem siječnja 1945. gostuje prvi put u Zagrebu F. Zaun, koji će od tada pa do svoje smrti biti čest gost, a neko vrijeme i stalni dirigent Zagrebačke filharmonije. Upravo zaslugom Zauna i kasnije M. Horvata Zagrebačka filharmonija postaje orkestar svjetskog ugleda.

bergov 12-glasovni sustav. Neki od mladih skladatelja uzimaju kao ishodište ne više Schönberga nego njegovu učenika Antona Weberna. Kao uvijek u poratna vremena javljaju se razna nova traženja. Aleatorika, punktualizam, totalna organizacija, sintetična glazba, promjenljiva metrika, traženje novih zvukovnih mogućnosti, novog načina bilježenja, da spomenemo samo neke od tih pojava, nailaze na primjenu u djelima pojedinih skladatelja. I primjena konkretne glazbe znatno je proširena.

Vidaković se u to doba više posvetio muzikološkom radu. Prigodom izlaska Jelićeve zbirke »Parnassia militia« Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti priredila je 28. 6 1956. javni sastanak na kome su V. Grozaj, M. Radev, N. Žunec i D. Bernardić uz pratnju prof. S. Stančića izveli neke od Jelićevih skladbi.

Otvaranje izložbe o
Albi Vidakoviću i
Institutu

U povijesti hrvatske glazbe upravo u to doba svršava drugo, a nakon II. svjetskog rata kada stvaranjem nove, Federativne Narodne Republike Jugoslavije dolazi do mnogih znatnih promjena u političkom, društvenom, ekonomskom i kulturnom životu, počinje treće razdoblje.

U to vrijeme A. Vidaković pokreće koncerte u katedrali nedjeljom o podne pod naslovom »Glazbena razmatranja« te drži uvodnu riječ. Ponovno pokreće časopis Sv. Cecilija — čini kompromis te izostavlja iz naslova oznaku »sveta«. No nakon prvog broja, uslijedio je u Vjesniku (od 11. 2. 1946. pod naslovom »O slučaju »Cecilije« smotre za glazbenu umjetnost«) napad na časopis, urednika i suradnike te slijedeći broj više ne izlazi. Još nije bilo vrijeme za to. No Vidaković više nije doživio ponovno izlaženje sv. Cecilije. Kad je ona 1969. počela ponovno izlaziti, izašao je u br. 1 članak prof. M. Leščana prigodom 5. godišnjice Vidakovićeve smrti. Vidaković bio je i član jednog od dviju povjerenstava za izbor zemljišta za novu zgradu konzervatorija, do čega ipak nije došlo.

U posljednjem razdoblju Vidakovićeva života ponovno je u svijetu poraslo zanimanje za Schön-

Dalekosežnost Vidakovićeva pogleda najbolje se očituje na njegovim nastojanjima oko osnutka Instituta za crkvenu glazbu, koji je otvoren 25. 9. 1963. Vidaković je umro 18. 4. 1964., pred kraj prve školske godine. No danas, nakon 10 godina, uspjesi Instituta su očigledni, on je opravdao svoj osnutak i svoje postojanje. A ujedno Institut je čuvar uspomene na svog zaslužnog osnivača.

Mato Leščan, Zagreb

SKLADATELJSKI PROFIL ALBE VIDAKOVIĆA

Albe Vidaković (1914.—1964.) rođen je u Subotici. Gimnaziju je završio u Travniku, a teološki fakultet u Zagrebu, gdje je privatno učio harmoniju i kontrapunkt kod Franje Dugana, berlinskog đaka. Od 1937. do 1941. studirao je na Papinskom institutu za crkvenu glazbu; 1940. postigao je diplomu iz koral (canto gregoriano), a 1941. iz kompozicije. Po povratku u Zagreb razvio je bogatu umjetničku djelatnost kao regens chori Zagrebač-

ke katedrale, profesor na Hrvatskom državnom konzervatoriju i Muzičkoj akademiji, kao predavač na radiju, organizator tečajeva, posebno pak kao skladatelj i muzikolog.

Njegov skladateljski opus vrlo je raznolik i kvalitetan. Stvarao je podjednako na području crkvene i svjetovne glazbe.

Za potrebe crkvene glazbe skladao je 7 misa:

1. Hrvatska misa za 4-glasni mješoviti zbor i orgulje (đački rad),
2. Missa Caeciliana, za 4-glasni mješoviti zbor i orgulje,
3. Missa Gregoriana, za 4-glasni muški zbor i orgulje,
4. Missa simplex, za 4-glasni mješoviti zbor à capella,
5. I. staroslavenska misa za 2 glasa i orgulje (pučka),
6. II. staroslavenska misa za 3-glasni ženski zbor i orgulje,
7. III. staroslavenska misa za 4-glasni muški zbor i orgulje.

Ove mise predstavljaju velik doprinos hrvatskoj crkvenoj glazbi novijeg vremena po novim sadržajnim dometima.

U »Missa Caeciliana« unosi Vidaković koralnu melodiku, samostalnu orguljsku pratnju, novi harmonijski i linearni izraz (bogata kasnoromantična te djelomično impresionistička harmonija). II. staroslavenska misa prožeta je folklornim ugođajem (paralelne terce, rožne kvinte, ostinata itd.). Osobito je značajna III. staroslavenska misa koja oživljava tzv. istarsku ljestvicu, prilagođenu harmonijskim i kontrapunktičkim zahtjevima. Ovamo još pripada staroslavenski koralni rekvijem u kome je Vidaković uzeo koralni napjev te ga prilagodio naglasku staroslavenskog jezika i harmonizirao po novim kriterijima koralne pratnje.

U ovo područje treba pribrojiti i nedovršeni oratorij »Tužba u hramu« za sole, mješoviti i muški zbor te orgulje i orkestar, na tekst pjesnika Jeronima Kornera. Oratorij je zasnovan na modernom glazbenom izrazu, a glavni je protagonist zbor (slično kao kod Pizzettija).

Vidaković je osim toga skladao mnoštvo moteta, ofertorija, himana i dr. za razne sastave, a skladbe se odlikuju bogatstvom ugođaja, svježim harmonijskim i polifonim izrazom. Dodajmo ovome i duhovne zborove u pučkom stilu (Pet duhovnih stihova, Devet marijanskih stihova) u koje unosi folklornu notu i folklorne ritmove (peterodobne, sedmerodobne, deveterodobne mjere, mješovite taktove itd.).

Za orgulje ostavio je nekoliko skladbi, od kojih je najznačajnija Fantazija i fuga (1945.), koja se odlikuje dramskim akcentima i značajki pisanom polifonijom. Vrlo je lijepa koralna predigra »Marijo, slatko ime«, pa dvanaest koralnih predigra na teme adventskih i božićnih popijevki.

Nekoliko opusa skladao je Vidaković za orkestar: Suita za orkestar, Allegro scherzando (II. nagrada na Radio-Beogradu 1952.), te Suita za gudače.

Od komorne glazbe ostavio je prekrasan Kvarter u g-molu, Preludij i fugu za violinu i glasovir,

Adagio za violinu i glasovir, i Improvisatu za glasovir.

Skladao je desetak solo-popijevki za razne glasove i glasovir, od kojih su najljepše: Vinac divojački, Tužna jasna, Oj Ivane Ivaniću i Cincokrt.

Od svjetovnih zborova treba posebno spomenuti Bački madrigal i 6-glasni »Božur« u karakterističnom bačkom melosu.

Ne smijemo zaboraviti na brojne harmonizacije crkvenih popijevki, harmonizacije gregorijanskoga korala, različite prigodne skladbe itd.

Po opsegu i kvaliteti te po raznolikosti svoga skladateljskog opusa Albe Vidaković predstavlja značajnu kompozitorsku ličnost svoga vremena, a na području crkvene glazbe on je — nesumnjivo — najveći glazbenik novijeg vremena kod nas.

Lovro Županović, Zagreb

REZULTATI, ZNAČAJKE I ZNAČENJE MUZIKOLOŠKOG RADA ALBE VIDA KOVIĆA

Albe Vidaković (1914 — 1964) ulazi u hrvatsku muzikologiju u vrijeme kada je ona — nakon blistavog ali suviše kratkotrajnog starta s radovima njezina suvremenog začetnika dr. D. Plamenca (I. Lukačić: *Odabrani moteti*, 1935; *Toma Cecchini, kapelnik stolnih crkava u Splitu i Hvaru u prvoj polovini XVII. stoljeća*, 1938) — proživljavala svoju izrazitu stagnaciju. Ulazi god. 1952. suvremenim prezentiranjem *Sakramentara MR 126 i* — pobudivši nepodijeljeno priznanje kako domaće tako i inozemne stručne kritike — započinje njezino novo, danas već i te kako plodno razdoblje. Stečeni ugled muzikologa potvrđuje pet godina kasnije (1957) suvremenim prezentiranjem dijela stvaralačkog opusa dotad skoro nepoznatog ranobaroknog hrvatskog skladatelja Vinka Jelića (1596 — 1636?), da bi ga utvrdio kritičkim izdanjem rasprave *Aserta musicalia* Jurja Križanića (1617 — 1683) koje (na hrvatskom jeziku) izlazi godinu dana nakon Vidakovićeve smrti (1965).

Tom, za hrvatsku muzikologiju nadasve značajnom, triptihu — kome valja pridodati još 14 što većih što manjih muzikoloških radova kao i oko 50 Vidakovićevih priloga za Muzičku enciklopediju — prethodi ne samo pripremna faza s vrlo indikativnom studijom iz god. 1937. o glazbeniku Đuri Arnoldu (i s nešto kasnijom nadopunom *Nekoliko nepoznatih dokumenata o glazbeniku Đ. A.*, 1940) nego i osmogodišnje glazbeno-publicističko (odnosno kritičarsko) Vidakovićevo djelovanje s 43 priloga (1938 — 1945). Nadopunjuju ga, pak, sređivanje glazbenih inventara u arhivima južne Hrvatske te, na svoj način, tri značajna priloga s područja etnomuzikologije.

Nipošto, dakle, slučajan već i kontinuitetu stalnog rasta, Vidakovićev rad s područja muzikologije od samog početka gradira u luku koji — usprkos preranoj smrti protagonista — dozvoljava potpuno spoznavanje važnosti i zamašnosti stvorenog opusa kako u okviru hrvatske i južnoslavenske tako i europske muzikologije. Svojim značajkama on

nosi sve odlike ozbiljnog znanstvenog postupka, a značenjem — već je napisano — inaugurira ovo današnje (naše) razdoblje hrvatske muzikologije.

To su osnovne teze predavačeva referata.

Vinko Žganec, Zagreb

GLAGOLJAŠKO PJEVANJE U DALMACIJI

Kad sam u 1956. godini otpočeo na terenu Hrvatske za Staroslavenski institut u Zagrebu snimati glagoljaško crkveno pjevanje, susreo sam se u mom radu i sa najstarijim izvorima toga narodnog blaga. Došao sam u priliku da u crkvama i crkvenim arhivima nađem tragove najstarijih izvora toga pjevanja. Zaželio sam da se uz samo narodno staro glagoljaško pjevanje prouče i crkveni arhivi, u kojima se u knjižnicama čuvaju pisani dokumenti, notni izvori toga pjevanja. O tome sam

Ljetopisa Jugoslavenske akademije u Zagrebu br. 61 i 63.

U ta dva izvještaja sakupljen je bogat materijal, koji može poslužiti našim muzikolozima za proučavanje pisanih izvora za najstariju historiju jugoslavenske, a u prvom redu hrvatske crkvene, a donekle i svjetovne muzike.

Ljubomir Galetić, Zagreb

PEDAGOSKO, ORGANIZATORSKO I REPRODUKTIVNO DJELOVANJE ALBE VIDAKOVIĆA

U ovom referatu obuhvaćeni su najvažniji i najznačajniji momenti opsežnog, mnogostranog i veoma značajnog djelovanja Maestra A. Vidakovića.

Pedagoškim radom počeo je još kao student crkvene glazbe, kada 1939. g. drži na tečaju za crkv. glazbenike u Subotici nekoliko zapaženih teorij-

Ženski zbor Instituta izvodi djela Albe Vidakovića

češće razgovarao sa svojim prijateljem pok. Albom Vidakovićem, pa kad sam vidio da i on pokazuje mnogo interesa za pisane izvore glagoljaškog pjevanja, predložio sam Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti u Zagrebu da mu novčanom pomoći omogući da i on pođe na teren radi proučavanja pisanih izvora glagoljaškog pjevanja. Na moju preporuku Jugoslavenska akademija je taj moj predlog prihvatila i omogućila Vidakoviću novčanom pomoći terensko istraživanje staroslavenskog pjevanja.

S tom pomoći Vidaković je obišao dalmatinske gradove i neka manja mjesta, i poimence svoje nalaze opisuje u ovim značajnim mjestima: u Splitu, Trogiru, u Hvaru, u Korčuli, Dubrovniku; a na drugom putovanju posjetio je otok Krk, Vrbnik, Rab, Cres, Lošinj i dr.

Svoja putovanja po tim krajevima opisao je u opširnijem izvještaju, koji je objavio u dva godišta

skih predavanja, a 1940. g. sudjeluje kao vrsni predavač i jedan od organizatora na tečaju za kantore (crkv. orguljaše) subotičke biskupije.

Nakon završenih studija crkv. glazbe u Rimu postaje od 1941. do 1948. profesorom na Srednjoj i Visokoj školi Konzervatorija u Zagrebu. Od 1951. g. do svršetka života djeluje kao nastavnik, asistent, docent, a od 1962. g. kao izvanredni profesor za crkvenu glazbu na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, na kojem predaje i crkvenu umjetnost. 1957. g. osniva i vodi Muzikološki seminar, a 1963. g. Institut za crkvenu glazbu.

U svom pedagoškom radu kako na Konzervatoriju tako i na Bogoslovnom fakultetu postizavao je svojim zalaganjem i stručnošću priznate natprosječne rezultate.

U okviru njegovog pedagoškog djelovanja ulazi i niz prigodnih predavanja, kao npr. ciklus predavanja o crkvenoj glazbi na Radio-stanici Zagreb,

te bezbroj pojedinačnih predavanja u raznim sjemeništima, skupovima i tečajevima svećenika, crkvenih glazbenika itd.

Izvanredna organizatorska djelatnost A. Vidakovića očituje se na osobiti način u slijedećim činjenicama:

1 Kao Regens chori zagrebačke Prvostolnice (od 1942. do smrti) obnavlja zbor i repertoar, organizira i vodi u katedrali (1945) niz koncerata (»Duhovna razmatranja«), vodi brigu i organizaciju za prijenos misa na Radio-stanici Zagreb itd.

2. Kao urednik Sv. Cecilije (od 1942. do 1944.) svojim organizatorskim sposobnostima i zalaganjem podiže taj časopis na zamjernu tehničku i znanstvenu visinu.

3 Kao predsjednik Dijecezanskog odbora za crkvenu glazbu Zagrebačke nadbiskupije (od 1946. do smrti) uz ostalo organizira nekoliko ljetnih tečajeva za crkvene orguljaše, te pokreće i uređuje glasilo Odbora: »Upute crkvenim orguljašima«.

4 Njegovim zalaganjem osniva se na Bogoslovnom fakultetu 1957. g. Muzikološki seminar, a 1963.

g. kao kruna i dugogodišnja želja rađa se Institut za crkvenu glazbu, kojemu postaje prvim predstojnikom.

Reproduktivnom glazbenom umjetnošću počeo se baviti već u djetinjstvu. Kao gimnazijalac u travničkom sjemeništu aktivno sudjeluje u orkestru i drugim prigodnim glazbenim manifestacijama. U Bogosloviji u Zagrebu preuzima dužnost dirigenta glazbenog pjevačkog društva »Vijenac«. Od 1942. g. do smrti savjesno i požrtvovno obavlja dužnost regensa chori u zagrebačkoj Katedrali, gdje je uz velike teškoće i napore iz temelja obnovio repertoar uvođenjem djela isključivo priznatih klasičnih i suvremenih majstora. Posebno se zalagao za izvođenje djela hrvatskih skladatelja. Osim redovitih izvedbi pri liturgijskim obredima, organizirao je i dirigirao »Glazbena razmatranja«. Svim silama je nastojao, kako sam kaže, »da naša Prvostolnica ne bude samo crkva parade i svečanosti, nego hram Božji u kojemu se živi intenzivnim liturgijskim životom prema odredbama i propisima Crkve«.

In memoriam

O. Gabrijelu Đuraku

U svima nama koji smo poznavali o. Gabrijale Đuraka još je uvijek prisutan osjećaj tuge zbog njegova nenadana rastanka s nama i odlaska u vječnost. Budući da je mnoge zadužio, mnogi su ga se nakon njegove smrti sjetili s iskrenim osjećajem zahvalnosti. Na ovome mjestu i mi mu se želimo makar skromno odužiti u ime svih onih s kojima je glazbom ili zbog glazbe bio povezan.

O. Gabrijel Đurak rođen je u Gračanima 7. prosinca 1913. Svoj svećenički i redovnički rad povezao je s mnogim srodnim djelatnostima. Zarana se počeo baviti novinarstvom, i kao urednik poznatog dječjeg časopisa »Anđeo čuvar«, budući da je i sam bio veoma naklonjen glazbi, traži mogućnosti kako bi se i preko pjesme približio svojim malim čitateljima. Nije dođuše bio profesionalni glazbenik niti je imao strogo stručne spreme. No njegova ljubav prema glazbi nadoknađivala je te nedostatke. Gdje je god kao svećenik boravio i radio, u Zagrebu, Čakovcu, Trsatu, prva mu je briga bila osnovati zbor — dječji, mješoviti, muški, ženski, već prema tome što se dalo učiniti. U Čakovcu je iznova započeo rad s mješovitim zborom »Branimir«, koji je već bio prestao djelovati. Veliko je zanimanje pokazivao za izvornu narodnu crkvenu popijevku na području Međimurja i Samobora. Upravo njegovom su zaslugom oživljene neke vrijedne crkvene popijevke. Za vrijeme svog boravka u samostanu na Trsatu posebno mu je bilo stalo do toga da u svetištu Gospe Trsatske bude dobar mješoviti zbor. A povezivao se i s profesionalnim glazbenicima Riječkoga kazališta koji su u više navrata kao instrumentalisti pratili pjevanje na veće blagdane kroz godinu.

U liturgijskoj obnovi kod nas bio je među prvima koji su prevodili tekstove i prilagođavali ih latinskim misama i manjim komadima (Händl, Bach, Haller). Posebno valja spomenuti njegov prijevod Dvorakovih »Biblijskih pjesama«, koje je o. Gabrijel neobično volio. Poznata je i njegova obrada popularne samoborske božićne popijevke »Pastiri, stante se« (misli se da joj je autor F. Livadić, a harmonizirao ju je B.

Grđan). — Dok je dvorana u kojoj je danas kazalište »Komedija« pripadala franjevačkom samostanu na Kaptolu, zaslugom o. Gabrijela u njoj su održane mnoge glazbene priredbe.

Kad je pred nekoliko godina preuzeo u Zagrebu uređivanje »Malog koncila«, uz svoje obaveze nastojao je prisustvovati svakom koncertu; ako nije bilo moguće biti na cijelom programu, uređio je svoje poslove tako da stigne »bar na pola«, kako je sam često govorio. S koncerata je često slao izvještaj za naš časopis. No i inače, kad bi kao urednik »Malog koncila« naišao na štogod zanimljivo i korisno za Sv. Ceciliju, naskoro bi se u Uredništvu Sv. Cecilije našla kuverta s građom i »Gabrekovim« potpisom.

I kao što mu se čitav život odvijao u sjeni glazbe, tako je nekako skromno i jednostavno završio. Na Cvjetnicu navečer u crkvi sestara milosrdnica imao je koncert Collegium pro musica sacra. Premda je bio umoran, kako je u podne sam rekao, krenuo je o. Gabrijel predvečer u Frankopansku ulicu — i ne slušajući da je to njegov posljednji posjet koncertu sastava koji je veoma cijenio i kome je više puta bio konferansijer. Vratio se s koncerta raspoložen i zadovoljan. O. Gabrijel nečujno je prešao na novi, vječni koncert.

Neka ovo sjećanje bude znak zahvalnosti za doprinos — ne tako malen — što ga je na različitim mjestima o. Gabrijel svojim trudom priložio ljepoti i svečanosti bogoslužja, za radost koju je priuštio mnogobrojnim vjernicima, za prijateljsku suradnju kojom nas je sve zadužio.

S. G.